

7

interval

REVISTA DEL COMITÈ I L'ESCOLA D'ÀRBITRES

Federació Catalana
de Basquetbol

NÚMERO 7 • NOVEMBRE 2009

SUMARI

03 Editorial. Crisis what crisis? | **04 Fora de Banda.** I love this game. | **05 3 segons...** Fletxes d'alternança (3a part). | **06 Auxiliars de Taula:** Pep Pons: el nostre referent. | **09 Taula Rodona:** Psicologia aplicada a l'arbitratge. | **11 El meu basquetbol.** Anècdotes arbitrals | **12 Curs de Professor de Regles:** Sant Julià de Vilatorça. | **14 Basquet.net:** ¿Pares? | **16 La nostra gent:** Loly "Sugar" Muñoz. | **18 Flash Informatiu.** | **19 Bàsquet al Cinema:** Hoosiers.

EDITORIAL

Crisis
wat
crisis!

Crisi? *What Crisis?* És el quart àlbum d'estudi del grup britànic Supertramp, publicat el 1975. Va suposar el primer treball d'estudi en ser gravat als Estats Units. Va tenir aquest títol en sorna als comentaris dels crítics musicals que els tildaven de grup amb crisi d'idees...

En aquesta temporada de crisi, el títol del disc dels Supertramp s'escau d'una manera molt oportuna, àrbitres i auxiliars de taula a l'atur, equips que han desaparegut o han hagut de renunciar a les categories FEB per tornar a jugar a casa nostra, en fi una gran varietat de circumstàncies negatives al nostre entorn per culpa d'un problema social del qual el bàsquet no hi està al marge.

En aquest nou número, entrevistem un auxiliar de taula que mai està en crisi, en Pep Pons, considerat per molts, un referent dins i fora la pista.

I ens posem els guants de boxa per intercanviar uns quans cops amb una dona amb molt de "ganxo", la Loly Muñoz, àrbitre de Copa Catalunya, funcionària de presons i campiona del món de kick boxing, entre d'altres mèrits.

En temps de crisi, noves seccions per millorar i enriquir la nostra revista, la primera, "**Basquet.net**", un espai on opina gent de fora del nostre comitè: entrenadors, jugadors, etc. En aquest número, un entrenador ens parla d'un dels problemes més comuns en el bàsquet de promoció, els Pares. La segona nova secció, anomenada, "**Basquet al cinema**", on en cada número parlarem d'una pel·lícula on el bàsquet sigui el principal protagonista, la primera que enceta la secció és "Hossiers", mític llargmetratge dels anys 80 magníficament interpretat per Gene Hackman.

La tercera secció és la d' "**Anècdotes arbitral**". Després de varis números demanant a la gent que enviés les seves anècdotes més simpàtiques i evidentment sense cap tipus de mal rotllo, en Toni Gordillo ens n'envia unes quantes per anar obrint boca i riure una estoneta.

Per donar continuïtat en aquest nou espai, es prega als interessats que enviïn aquestes frases, indicant, en la mesura que sigui possible, alguna referència del lloc, data o partit, a la següent adreça d'e-mail: frases.interval@gmail.com ■■■■■■

"En temps de crisi, noves seccions per millorar i enriquir la revista..."

JAUME OLIVÉS MOLA

NOTA DEL CONSELL DE REDACTORS:

"Tingueu en compte que totes les referències fetes a "àrbitres" inclouen tots els membres del col·lectiu arbitral, això és, tant àrbitres com auxiliars de taula i tant homes com dones". Per contactar amb el coordinador de la revista envieu un email a: jaume.interval@gmail.com

I love this game

Aquest era l'eslògan de l'NBA quan jo, un adolescent de 15 anys, vaig començar a veure partits de la millor lliga del món. Era l'any 1987 i pel canal 2 de TVE, els divendres a la matinada. Van començar a donar resums i partits de la NBA. El programa s'anomenava "Cerca de las Estrellas", presentat per un Ramón Trecet -precursor del gran Andrés Montes-que va canviar la manera de retransmetre i viure un esport que al nostre país encara vivia de les rendes de les Olimpíades de Los Angeles 84.

Els nois de la meva generació ens quedàvem meravellats de les jugades que veïem per la tele i després, sense cap tipus de vergonya, intentàvem reproduir al pati del nostre institut, evidentment sense el resultat esperat. Eren, com cantava el meu admirat Bruce Springsteen en aquells anys, uns "Glory days", dies de glòria d'un esport que va començar a tenir una gran repercussió social sense tenir una campanya de màrqueting darrere com la que té l'NBA.

FORA ← de banda

L'equip dominador de l'NBA en aquells temps eren els Cèltics de Boston amb un cinc inicial amb més jugadors blancs que la resta d'equips de la lliga amb: Larry Bird, (el millor jugador blanc de la història de l'NBA), Danny Ainge, Kevin McHale, Robert Parrish i Dennis Johnson. Però al final de la dècada dels 80, concretament al 1986 la seva supremacia va caure en detriment d'un equip amb més "glamour", el Lakers de Los Angeles, la ciutat dels actors i de les estrelles del Rock més importants del moment.

Veure un base de 2,05 botar la pilota, repartir assistències inimaginables i anotar més de 25 punts per partit era una delícia per als nostres sentits.

Per això l'anomenaven "Màgic", nomès ell feia que els seus companys juguessin com

el àngel. Era l'època del "Showtime" i ben secundat per un Kareem Abdul Jabbar que ja estava a la recta final de la seva profitosa carrera i uns alers molt ben complementats, com el Byron Scott, bon llançador i un James Worthy que corria el contraatac com ningú, els Lakers varen trencar el domini dels Cèltics guanyant dues finals consecutives.

L'any 1988 va començar el domini dels "Bad Boys" de Detroit per demostrar que un altre estil de joc també era vàlid per guanyar l'anell.

Un equip amb una defensa al límit de la legalitat i amb una eficàcia mortal desde la línia de 3 punts, liderat per un altre base molt hàbil i molt intel·ligent, Isaiah Thomas i el millor escolta que ha tingut mai la NBA, Joe Dumars, varen aconseguir dos anells consecutius.

I mentrestant, a l'ombra, es forjava el millor equip de bàsquet de tots els temps.

Al voltant del millor jugador de la història de l'NBA, els Bulls de Chicago liderats per "Déu" Michael Jordan, que fins aleshores venia més sabatilles Nike que partits guanyava, la seva franquícia va irrompre amb una brutalitat a l'univers NBA, 6 títols en 10 anys per deixar ben clar que la mescla de "Showtime" dels Lakers i la defensa del Pistons eren compatibles.

Després de la retirada de Jordan, va arribar la nit, ara la NBA s'ha convertit en una lliga mediocre, que ja no m'enganxa, jugadors amb més múscul que tècnica, ja no queden jugadors tècnics, ni conec els seus noms, ja no em quedo a veure els partits de matinalda...

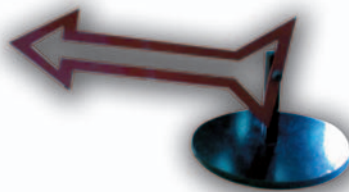
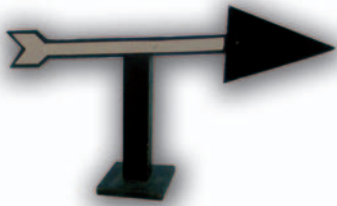
Però encara espero despert veient la TV els divendres a la nit, per si sona la cançó de George Michael, Faith, per si torna el bon bàsquet.

Ara que el Pau Gasol ha guanyat l'anell, i que els europeus regnen a l'NBA potser torni a dir: I Love This Game. ■■■■■■■■■■

JAUME OLIVÉS MOLA

3 segons

Fletxes d'alternança (11)

Fotografies:
SANTI RODRÍGUEZ AGUADO

Pep Pons: el nostre referent

AUXILIARS DE TAULA

Tothom té els seus referents i els auxiliars de taula no som menys. Si féssim una enquesta entre tots aquells que formen part del nostre col·lectiu sobre quina és la persona en la qual ens fixem, a qui intentem semblar-nos, de la qui volem aprendre i admirem el seu saber estar, quasi tots, per no dir tots, coincidiríem en un nom: Pep Pons.

Tot i ser una de les persones més veteranes de l'ACB no és dels que porta més anys dintre el nostre Comitè: **“Vaig començar l'any 1988 de la mà d'un amic, en Julian Sánchez Romero, en aquells moments àrbitre del Comitè Català i que va arribar a dirigir partits a l'ACB i que ara, desenvolupa la tasca de Director Tècnic de la Federació Basca”**. I com en la majoria de nosaltres el *cuquet* del bàsquet ja corria per les venes d'en Pep: **“Havia estat jugador, m'agradava l'esport i fer d'auxiliar era una bona manera de continuar vinculat en aquest món, alhora que em permetia tenir uns ingressos en una època d'estudiant amb tot el que això comporta”**.

Essent un auxiliar del *segle passat* és bo saber com han canviat les coses pel que fa a la nostre etapa formativa, com eren aquelles primeres passes en un esport que ha evolucionat molt en els últims anys: **“També vaig fer un curset. El meu professor, del que guardo un molt bon record, era l'Enric Sorigué. Estava molt centrat en les actes donat que el primer any d'auxiliar no tocaves el cronòmetre. No teníem partit de prova i es feia un examen teòric i desenvolupàvem una acta que ens era dictada”**. I un cop ho superaves començava la tasca de veritat: **“Una cosa sí que ha canviat -ens recorda en Pep-, havies de fer dos partits de prova que eren decisius per la nota final, si els superaves eres auxiliar, sinó cap a casa. Jo en vaig haver de fer dos, els més bons del curset només un «**.

I com tots va tenir un referent per les seves primeres passes dins el nostre esport: **« En Joan Puig era la persona a la qual intentava**

assemblar-me, era tot un exemple per als que començàvem en aquells moments ».

Camí de l'ACB

Pocs anys van passar des d'aquest primers referents, i és que en Pep és d'aquells companys que sap fer bé la seva feina i les persones que dirigien el Comitè eren conscients que estaven davant d'una de les persones que podria marcar una època: **“ Per sort la meva arribada a l'ACB va ser prou ràpida. També és cert que eren altres temps. En aquells primers moments no tenia obsessió per arribar al més amunt possible, però era conscient que havia de treballar diàriament, amb una sèrie de metes que s'havien d'anar complint dia a dia, perquè la màxima categoria estava molt lluny. Jo vaig trigar sis anys, però eren altres temps”**.

Molts podem pensar que això ara és impensable i el nostre protagonista és del mateix parer i ho argumenta des de la vessant que les categories han augmentat, així com la gent que fa la nostra tasca: **“Jo recomano paciència a tots els que comencen, que amb el treball tot arriba”**.

I un cop aconseguides aquestes fites, el bàsquet professional suposa un canvi important per un auxiliar, una lliga on els protagonistes s'hi juguen molt en cada acció i on una errada nostra pot tenir conseqüències importants, però en Pep, una persona molt centrada, tranquil·la i realista és del parer de desdramatitzar aquestes situacions: **“És un partit de bàsquet de cinc contra cinc, no hi ha més. És per això que afronto aquest partits de la mateixa manera que els de la resta de categories. Són 20 anys fent el mateix i no em suposa cap esforç”**. És per aquest motiu que la pressió no li afecta i aquesta circumstància és la que més admirem tots els que el coneixem: **“La pressió és una cosa molt personal, te la poses tu mateix. Si comences a pensar en la televisió, les 5.000 persones del pavelló, en la transcendència del partit la pressió et pot superar. Però penso que és una situació molt personal”**.

“En Joan Puig era la persona a la que intentava assemblar-me era tot un exemple per els que començàvem en aquells moments.”

Amb ell, el Barça campió dos cops

Aquesta mateixa pressió, tan comentada en el nostre món, i la gestió de la mateixa que és el que acaba diferenciant un bon auxiliar d'un de mediocre té molt a veure amb la forma d'actuar davant d'un entrenador enfurismat que ens protesta una decisió que hem pres, un canvi o un temps no donat: **“Davant d'una situació de tensió penso que és molt important mantenir la calma, intentar explicar la meva decisió i, si realment l'entrenador té raó, no dubtar en demanar-li disculpes”**. En Pep ens vol fer entendre que l'error és perfectament assumible i que hem de deixar de banda aquelles actituds que sovint veiem de no reconèixer les nostres errades.

Si equivocar-se en un partit pot tenir conseqüències per als que juguen, existeix un altre tema que molesta sovint a les persones que juguen a les categories baixes i de les que molts cops es queixen i no és altre que la manca d'interès quan tenim un partit que no és de la nostra categoria. I en Pep ho té molt clar: **“Jo sempre apporto professionalitat en la meva tasca com a auxiliar. És cert que a les categories baixes es tracta de grups d'amics que s'ajunten per jugar un partit, però les condicions són les mateixes que les que trobem a les més altes. És per això que mereixen el nostre respecte, perquè també són part del nostre esport”**. Però també és conscient que des de la seva posició d'informador és difícil que es noti aquesta manca d'interès: **“És lògic donat que quan fas un informe la persona que el rep intenta tenir una bona actuació independentment del partit de què es tracti. Però, repeteixo, el més important és el respecte per tots els equips i jugadors”**.

Currículum envejable

A l'ACB des de l'any 1994, és una de les persones més valorades dintre de la seva categoria. Present en quasi tots els play-offs finals, no s'entén una final de la Lliga Espanyola sense la presència d'en Pep fet anar magistralment l'aparell de 24 segons. Aquesta mateixa qualitat l'ha fet ser reconegut per personatges tan polèmics com Dusko Ivanovic o Svetislav Pesic, dos entrenadors molt exigents amb els auxiliars, però que amb el nostre protagonista confiaven plenament.

I no podien estar equivocats ja que el Comitè ha pensat en ell en totes les Lligues catalanes, l'Eurobàsquet del 97, els partits entre equips de la NBA i les dues Final Four que s'han celebrat a Barcelona (1998 i 2003).

Aquesta última té una anècdota molt curiosa: El Barcelona era pràcticament campió de l'Eurolliga, quedaven 26 segons per finalitzar el partit i la pilota estava en mans del base blaugrana Dejan Bodiroga. El jugador serbi va esgotar la possessió per quedar-se amb la pilota del partit. Va sonar una botzina i el camp va ser envaït per aficionats catalans bojos d'alegria, així com per tots el periodistes que cobrien el partit. I en Pep es va tornar el protagonista de la final, la botzina no era de la final de partit, era la del seu aparell de 24 segons: **“Era una situació molt clara. En aquell moment vaig pensar que l'havia liat parda, però també era molt conscient que cridar els àrbitres era el correcte ja que les regles de joc són molt clares i nosaltres no som ningú per canviar-les”**. I a més els culés de cor sempre agraiem que una persona com el Pep Pons ens permetés, gràcies a la seva professionalitat, celebrar dos cops un triomf tan important en tan poc temps.

Aquesta final al Palau Sant Jordi és el partit del que guarda més bon record: **“Era una meravella veure aquella festa i l'espectacularitat del Sant Jordi ple de gom a gom. Va ser una tarda inoblidable”**.

Però també s'ha trobat amb partits amargs:

AUXILIARS DE TAULA

“Davant d'una situació de tensió penso que és molt important mantenir la calma.”

“Jo sempre apporto professionalitat en la meva tasca com auxiliar.”

L'home just i respectat

AUXILIARS DE TAULA

«Sí, recordo un Iugoslàvia-Croàcia en l'Eurobàsquet del 97. Els dos països sortien d'una guerra i la tensió entre ells era molt forta. No era molt agradable estar en aquell entorn perquè veies que allò ja no era esport, hi havia odi. Va ser molt trist».

El Pep Informador i Tutor

Però hi ha un altre Pep Pons, el que quasi tots coneixen i pateixen. És el Pep Informador i el Pep Tutor i és on crec que té el màxim reconeixement i on ell es sent molt còmode. És per això que és obligat saber si la tasca d'informador és agraïda: **“Sí que ho és. Sobre tot amb les persones que comencen. Aquí has de ser formador, donar consells, tranquil·litzar el company que tens al costat. I tothom accepta el meu paper. Amb les noves fornades intento fer una tasca de company, penso en treure el partit i anar polint defectes”**. Això canvia en les categories més altes: **“Té un altre tarannà. Les persones d'aquí ja tenen un cert nivell i les diferències entre ells són molt minses, és per això que els petits detalls compten molt, i aquí soc més un avaluador”**.

Si com a informador és considerat una de les persones més justes del Comitè, la seva tasca com a tutor també és valorada per tots aquells que donen les seves primeres passes dins del món de l'arbitratge. Aquests nois i noies que fa no massa s'enfrontaven a entrenadors i pares tot sols, ara tenen una persona que els dona suport i que els ajuda a sortir de situacions conflictives: **“És una labor molt gratificant. Aquest nous àrbitres comencen molt perduts. El suport que els donem és molt útil. Som una mena de germà gran amb un cert coneixement de l'esport”**. I això també frena aquestes feres que trobem a les pistes disposades a menjar-se tots els àrbitres que tinguin davant: **“He notat un canvi d'actitud, sobretot en els entrenadors. La presència del tutor suposa que no pressionin tant a l'àrbitre i això és molt bo en els seus primers partits”**.

I aquestes dues tasques dintre del Comitè l'han convertit en la persona més mediàtica del nostre entorn encara que ell ho negui: **“No crec que sigui el més mediàtic. El cert és que durant la temporada veig a molta gent i sempre intento ser proper a ells. Potser per això aquestes persones parlen amb mi”**. Tot i les seves afirmacions el cert és que és molt complicat durant l'stage de juliol acostar-se al Pep ja que sempre està envoltat de les noves generacions, i l'única manera de parlar amb ell és enviar-li un missatge de mòbil: **“Però tot és una conseqüència del que et deia abans i molt relacionat amb la tasca de formador. La gent guarda un bon record de les persones que li van donar suport en els seus primers partits i et demostren el seu agraïment d'aquesta manera”**.

I com que hi ha vida fora del bàsquet no podríem acabar aquest repàs de la tasca d'en Pep sense saber què en pensen els seus amics fora d'aquest món de la nostra tasca: **“ Molts no entenen la nostra feina, de fet pensen que estem bojós, però la veritat és que val la pena”**.

Aquestes són les reflexions d'en Pep Pons, tot un referent per als auxiliars que donen les seves primeres passes en el nostre esport i per molts que l'hem conegut fa ja uns quants anys. I és que no trobarem una persona que ens parli malament del nostre protagonista. La seva credibilitat és màxima i això s'ho ha guanyat amb anys de treball. Estic segur que d'aquí uns anys serà per molts, com en Joan Puig ho va ser per ell, aquella persona a la qual volíem assemblar-nos quan començàvem en el món del bàsquet. ■■■■■

ÍNDEX DE FOTOGRAFIES

- 1 Imatge d'en Pep al Palau Blaugrana (segon per la dreta).
- 2 Cartell del Eurobasquet 1997 on hi va participar en Pep.

JOAN TEIXIDÓ

Situació de la psicologia aplicada a l'arbitratge i al judici esportiu a Catalunya

El proppassat 4 de juny va tenir lloc al Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya la taula rodona *Situació de la Psicologia Aplicada a l'Arbitratge i al Judici Esportiu a Catalunya*.

Aquest acte va servir també per presentar el Grup de Treball de Psicologia Aplicada a l'Arbitratge i al Judici Esportiu (PsicArb), que es va crear recentment dins la Secció de Psicologia de l'Esport del COPC. Aquest grup de treball el coordina el nostre company Josep Pla, que és llicenciat en Psicologia i Professor de Regles de Joc. A més a més de Josep Pla, la taula rodona comptava amb la ponència de representants dels comitès arbitral de les federacions catalanes de futbol, de gimnàstica esportiva i de basquetbol, el nostre director tècnic Joan Carles Mitjana.

La sessió va començar amb la intervenció de Josep Pla, qui va exposar els motius pels quals s'ha creat aquest grup de treball i, seguidament, va presentar els resultats de l'*Estudi de la situació de la Psicologia Aplicada a l'Arbitratge i al Judici Esportiu a Catalunya*, dut a terme recentment per aquest grup de treball.

L'estudi posava de manifest, primer, que malgrat que és habitual que les federacions disposin de psicòlegs per atendre els seus esportistes, pocs comitès d'àrbitres col·laboren o han col·laborat alguna vegada amb psicòlegs de l'esport, tot i que des del Grup de Treball es reclama que l'àrbitre de qualsevol esport ha de ser considerat com un esportista més. També es va parlar de la dificultat que tenen la majoria dels comitès d'àrbitres i de jutges esportius per aconseguir-ne de nous, la qual cosa afecta a la seva capacitat per cobrir totes les competicions. Es va fer palès que els patrons d'incorporació a l'arbitratge són similars en gairebé tots els esports, que algunes federacions disposen de departaments

de formació de joves àrbitres i que es aquí precisament on hi sol haver més abandonament de l'activitat, entre els més joves. En aquestes escasses col·laboracions que hi ha hagut entre psicòlegs de l'esport i comitès d'àrbitres s'observa una certa coincidència respecte els temes més tractats: la prevenció i solució de conflictes, que inclou les relacions amb els entrenadors, els jugadors o el públic. També es va posar de manifest que la PsicArb pot ajudar els comitès d'àrbitres a millorar aspectes de les seves organitzacions i de la tasca arbitral. L'estudi acabava encoratjant aquells comitès que no han col·laborat mai amb cap psicòleg de l'esport que incorporin aquesta figura, i que aquells que l'utilitzen posin en marxa plans de formació continuada orientats cap a objectius perfectament establerts.

A la conclusió d'aquesta exposició va venir el torn dels convidats. El primer en intervenir va ser Joan Bosch, de la FC de Gimnàstica, qui va esmentar que el principal problema del seu comitè és la captació de jutges degut, entre altres raons, a la gran dificultat que té puntuar una prova de gimnàstica, tal i com va il·lustrar de manera molt precisa projectant la imatge d'un full de puntuació d'exercicis. Com a conseqüència d'aquesta falta de jutges, han de fer jornades maratòniques per poder cobrir la competició i, per tant, els jutges no poden mantenir una concentració òptima per fatiga psicològica.

A continuació, el torn de paraula va passar a Jordi Liarte, de la FC de Futbol, qui va

TAULA RODONA

“Es va posar de manifest que la PsicArb pot ajudar els comitès d'àrbitres a millorar aspectes de les seves organitzacions i de la tasca arbitral”

Situació de la psicologia aplicada a l'arbitratge i al judici esportiu a Catalunya

TAULA RODONA

“...la importància que té considerar l'àrbitre o jutge esportiu com un esportista més...”

ORIOI SOLÀ

explicar que, tot i essent el col·lectiu més nombrós de totes les Federacions de futbol a Espanya, amb 1800 àrbitres, no s'havia treballat en aspectes psicològics com s'ha fet en els aspectes tècnics i físics, qüestió que volen millorar en un futur immediat. Finalment, va venir el torn de Joan Carles Mitjana, donant a conèixer la manera com la nostra organització ha anat incorporant progressivament la Psicologia com a eina al servei de l'arbitratge, des de 1986, any en què es va oferir la primera xerrada a membres de l'Escola i del Comitè d'àrbitres de basquetbol catalans, fins a l'actualitat, amb tot un programa psicològic per als membres del seu col·lectiu, incloent-hi un capítol específic en el seu manual tècnic.

A continuació va tenir lloc el torn de preguntes, el qual va ser força interessant pel nombre i qualitat dels temes proposats. Les qüestions van ser diverses, plantejant-se si la psicologia servia només per a àrbitres professionals o per a tot el col·lectiu, si l'àrbitre pot ser també jugador en actiu, i inquirint sobre els problemes de valors esportius respecte a pares i públic. Algunes de les conclusions a què es va arribar en el debat van ser: la importància que té considerar l'àrbitre o jutge esportiu com un esportista més, formant-lo psicològicament perquè pugui rendir òptimament, i proposar a les federacions que contractin psicòlegs per formar els clubs en valors esportius per evitar els conflictes entre el públic i els jutges. L'interès que va despertar l'acte ho va posar de manifest, a més de l'assistència de més de 50 persones, el fet que es va haver de tancar el torn d'intervencions, amb paraules demanades, per manca de temps.

Cal destacar que hi va haver una nombrosa assistència d'àrbitres de l'Escola i del Comitè i també que es va fer palès que la nostra organització és la que més formació ofereix als seus col·legiats en aspectes psicològics.

La Revista del COPC es pot descarregar per internet en format PDF.

Revista n° 219
Agost-Setembre 2009

Pàgines 24 i 25 de la Revista n° 219 on fan ressò d'aquesta xerrada.

Anècdotes Arbitrals

Després d'uns quants anys donant voltes per les pistes de Catalunya i de xiular uns quants partits, m'he adonat que he après moltíssim de tots aquells companys àrbitres amb els quals he tingut la sort de pitar. De tots n'he après alguna cosa i alguns m'han explicat algunes anècdotes que desitjo que us serveixin per aprendre alguna cosa.

- **Un** dia em vaig trobar amb un àrbitre que arriba amb mi a la pista amb una hora d'antelació. Començem bé, vaig pensar, com que teníem tant de temps ens vàrem posar a xerrar - del partit de després és clar - i quan entrem al vestidor i obra la maleta...òsties...les sabatilles d'àrbitre !!! . S'havia descuidat les bames a casa i estava a més de 70 km."Que no cunda el pánico". Vàrem pensar parlar amb el delegat de camp, i que anés al Decathlon a comprar-se unes bames allà mateix. Després vàrem parlar amb els entrenadors dels equips i vam trobar a un jugador, de l'equip local, que tenia unes Kalenji, mega gastades que li va poder deixar. Amb això va fer els dos partits d'aquella tarda i des de llavors no treu mai les sabatilles de la maleta.

- **També** en conec un altre que va arribar a la pista i s'estava canviant amb la porta tancada, però, greu error, no havia tancat amb clau. El company que arribava més tard va picar a la porta fent-li broma i cridant: "àrbitro compro pito regalo" i quan obre la porta es troba aquell company amb el pantalons baixats fins els tornells i amb una cara d'espantat que ni t'explico.. No tinc fotos que sí no...

- **Un** dia a Castellar i jugats uns minuts del 1r període veig al meu company fent-me gestos amb els braços, tipus que pari, creurant els braços, "Para, para" i jo corrents en transició d'un contratac. Quan fan cistella, paro el partit i m'apropro al company: " Què passa, nen?" "se m'ha caigut el pito i no el trobo, ajuda'm" I com si es tractes de les típiques lents de contacte, tots pel terra buscant el xiulet. El vam trobar ràpid.

- **Un** matí de diumenge vaig a veure el partit d'un company que es retirava de l'arbitratge. Un tio fantàstic i exemple per tot. Vaig seure darrera la taula a veure el partit i ell i el company a l'altre punta com diu el reglament, esperant a pitar 3' i 1' i mig. Total, que penja la jaqueta a la cadira va cap al centre de la pista, entra a llençar a la bola i de sobte, surt corrent cap on estava jo i em diu" Me he dejado el pito en el bolsillo de la chaqueta, corre, pásamelo" i és que fins a l'últim dia cal estar atent.

- **També** en conec un altre que un dissabte al matí, tot adormit, es prepara la bossa per anar a pitar uns partits d'escola. Com que estava ben clapat, agafa els pantalons de lycra negre de l'armari se'n va a la pista. Quan comença a canviar-se, s'adona que aquells pantalons de lycra són uns de fitness de la seva dona i que s'assemblen molt. Com que anava amb pantalons texans, va haver de triar si pitar amb texans o amb els de lycra negres. Finalment, em va explicar que amb els negres, però la samarreta per fora i és que cal preparar-se les coses amb antelació.

- **Finalment**, per ara, l'última anècdota és quan un dia vam tenir la sort d'anar a un esdeveniment d'una marca esportiva en el qual necessitaven àrbitres i entre els que hi vam anar en va venir un que s'havia deixat el xiulet, un clàssic, vamos. Com que tots estàvem pitant va anar a comprar-ne un de nou i com que ja li tocava pitar i amb les presses va comprar-se'n un a una botiga de laminadures, va pitar amb un xiulet meitat verd, meitat groc i sense cordill. *Óle campeón !!!* ■■■■■

EL MEU BASQUETBOL

TONI GORDILLO

Curs Professor de Regles

Sant Julià de Vilatorça

1

2

3

“...la nostra tasca era practicar amb els professors actuals en l’elaboració d’informes a pista i posterior comentari...”

“...tots els pobles allà on anàvem estaven plens de canalla, de pares, de jugadors amb equipacions curioses...”

Una de les activitats que formava part del **IX Curs de Professors de Regles**, era l’assistència a l’**Stage d’inici de temporada** que es fa cada any a Sant Julià de Vilatorça. Un munt de missatges al facebook es van començar a escriure entre nosaltres quan ens van trucar de la Federació i ens van dir que havíem de ser a l’alberg a les 7:30 del matí! Sort que alguna *“mente pensante”* va veure que era massa d’hora i ens van tornar a trucar per donar-nos una mica més de marge!

La nostra tasca allà, a part de col·laborar fent algun partidet, va ser practicar, amb els professors actuals, l’elaboració d’informes a pista i el seu posterior comentari: així que ben aviat ens vàrem posar a la feina i ens van repartir les pistes on havíem d’anar a realitzar la nostra tasca. Uns van treballar amb *walkies*, uns altres a pista i a *“pleno sol”*, uns altres van començar el matí arbitrant i fent informes a pista, però tots vam tenir un matí molt intens!

Tots sabeu, si hi heu anat alguna vegada, que el dinar de l’alberg no és cap meravella, però és el moment que tens per

comentar la jugada amb la resta de companys, compartir anèctodes, mètodes utilitzats per fer els informes, o d’altres coses que ens poden ser útils per valorar millor l’actuació d’un àrbitre en un partit. Perquè tots tinguéssim moltes forces, ja fos per xiular, o per continuar fent informes, vam dinar lleties i bistec !!!.

I ja amb la panxa plena doncs a repartir camps per fer informes i a reconèixer una altra vegada la geografia de la zona, però sobretot els pavellons dels voltants.

Tots els pobles allà on anàvem estaven plens de canalla, de pares, de jugadors amb equipacions curioses (hi havia un equip amb l’equipació del bob esponja!), en definitiva de gent mirant partits, realment un ambient de bàsquet molt bo, i que tant de bo poguéssim veure tants pavellons plens en els partits que arbitrem cada cap de setmana.

Alhora que es realitzaven els partits, els encarregats de gravar-los en vídeo anaven a l’alberg i els facilitaven al Josep Maria Olivares que, amb el mestratge que el caracteritza, editava les millors jugades, que després comentaven a la reunió de la nit.

I després d’una tarda mogudeta, arriba el

Curs Professor de Regles Sant Julià de Vilatorça

sopar, una de les millors parts del dia. Allà és on realment hi ha un ambient envejable, àrbitres compartint les seves experiències, celebrant ascensos i, de vegades, plorant descensos, però tots com un equip; els més veterans amb els més joves, els informadors amb els àrbitres, jugadors que també compartien alguna conversa entre nosaltres.... Una experiència enriquidora que et forma com a àrbitre, com a professor, però també com a persona.

Aquest any teníem una novetat i era el "toque de queda" a la nit. Enteníem que al dia següent havíem de matinar i, pel nostre propi bé i el nostre descans, l'hora estava limitada. Malgrat això els responsables es van enrotllar molt i tots plegats vam poder sortir a prendre alguna cosa.

Al lloc on vam anar hi regnava el mateix bon rotllo que durant els dies del torneig. Però de seguida vam tornar a l'alberg on les converses, els jocs de cartes i moltes altres coses..... van fer que anéssim a dormir una miqueta tard.

Al dia següent, l'acumulació dels partits en els àrbitres, les converses nocturnes, i les ganes de tornar a casa es van fer paleses, però encara teníem feina a fer.

En Santi Lainez ens va tornar a repartir amb els informadors i professors més veterans perquè anéssim a fer informes, i així va ser; Roda de Ter, Manlleu, Vic, Folgueroles, St. Julià...

Són molt curioses les maneres tan diferents que es poden tenir per fer una mateixa tasca i totes elles molt vàlides, em refereixo als informes. Jo mateixa vaig tenir l'oportunitat d'anar amb diferents informadors i professors de regles dels quals en vaig aprendre molt, pensava que aquesta era una tasca més fàcil, però em vaig adonar que no, que s'han de tenir en compte molts factors a l'hora d'analitzar la nostra tasca.

I finalment, vam tornar a dinar a l'alberg. Com que era l'últim dia de postres teníem gelat!

Després d'això la nostra tasca com a futurs professors de regles va acabar, amb un balanç molt positiu, per haver après coses noves, compartit experiències amb gent que no coneixíem, aprofundit en la pràctica dels informes arbitral, i com no passant una bona estona amb els amics.

Esperem que l'any vinent puguem tornar com a nous profes! ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

ÍNDEX DE FOTOGRAFIES

- 1 Partit en pista descoberta amb informador amb walkie-talkie.
- 2 Imatge del menjador a l'hora de dinar.
- 3 A la sala de reunions després dels partits analitzant la jornada.
- 4 Partit en pavelló amb informador a la grada.
- 5 Josep Maria Oliveres preparant els vídeos que després es comentaven a la reunió de la nit.
- 6 Fotografia de família de tots els àrbitres a l'entrada de l'alberg.

INMA MARTOS

¿Pares?

BÀSQUET.NET

Som a un poble qualsevol de Catalunya, un dissabte qualsevol (o diumenge), comença a matinar i ens trobem lluny de la ciutat que ens lliga la resta de la setmana. En aquest context, sovint m'apareix sempre la mateixa pregunta: Hi ha res millor que desplaçar-se uns quants quilòmetres de casa per gaudir de ben aprop d'allò que més ens omple? Potser sí, i és veure com desenes de nenes i nens van arribant tot esperançats al pavelló on podran practicar una disciplina que tant els hi costa i els hi agrada. Fins aquí tot és idíl·lic, però immediatament apareixeran els símptomes que qualsevol, cada vegada amb més freqüència, pot detectar arreu. Els rostres d'alguns pares (fins i tot de la taula i/o l'entrenador) delaten una afirmació categòrica: "quin desgraciat o inútil vindrà avui a xiular el partit?". I s'ho miren expectants, com si fos cosa seva, observant l'escalfament dels seus fills entre abraçades cordials i salutacions efusives. De seguida es centren a la pista, fixen el punt de mira, ja ha sortit dels vestidors l'àrbitre. Comencen les rialles. Si és mig conegut o xiula categories grans, pensen: "vaja tela, aquesta és la petarda aquella que...". I en canvi si es jovenet, diem: "aquest marrec que no duu ni uniforme és àrbitre?". I esguarden des de la grada, afamats. Del coordinador del club, ni rastre.

Els dos entrenadors parlen, flirtegen si es coneixen, i si no es mantenen distants, ignorant-se, com negant l'existència de l'altre, amb desconfiança. Sona el xiulet i els entrenadors ja a les banquetes plantegen l'estratègia a seguir, canten l'alineació. Uns pares somriuen per l'elecció (doncs creuen que el quintet inicial és sinònim de millor) i d'altres frun-

zint el rostre pensen: "aquest entrenador no en té ni idea...". Comença el partit.

Corredisses amunt i avall, passes, dobles, faltes, moltíssimes errades en llançaments precipitats... És el tercer partit de la jornada, l'àrbitre s'ho pren com pot: amb paciència. No hi ha termes mitjos en aquestes situacions i el col·legiat segueix el ritme frenètic que imposa el joc caòtic dels nens, entre cridòries, retrets o bé davant la passivitat de l'entrenador. No té temps i s'oblida que ha d'explicar a cada nen el perquè de la violació (per tal que no es repeteixin al llarg del matx i reforçar el seu aprenentatge com si es tractés dels seus propis entrenadors). Comencen els xocs inevitables i sorgeixen les primeres queixes: "HOME ÀRBITRE, AIXÒ ÉS FALTA!!! Per molt que vulgui l'àrbitre, no pot mantenir-se'n al marge. Si dubta una sola decisió, estarà perdut. Però el partit s'escalforà de totes totes, tant si va ajustat com si la diferència és notable. La llavor que enterbolirà l'estada ja s'ha iniciat, i no hi ha marxa enrera. Un altre partit més desagradable es disputarà a la grada, els fills seran en aquest cas els espectadors, per veure un greu conflicte que disposa de diferents graus: contra l'àrbitre, contra els pares rivals i acaba, finalment, i en el pitjor dels casos, amenaçant la integritat dels jugadors. Gairebé mai s'arribarà a les mans, però sense cap tipus d'oposició hem donat peu entre tots (staff tècnic, col·legiats i federació) a legitimar aquest tipus de conducta. Per què? Els nens i nenes aprenen ràpid i l'atmosfera d'ara endavant serà la de la confrontació. Enlloc, d'enfrontament. Aprenen que en això de la competició no hi ha límits, que tot s'hi val, ja que no hi ha ningú que ens pari els peus. Els pares més assenyats s'ho acostumen a mirar des de l'òptica de la por, impotents, o bé s'amaguen per vergonya aliena. L'àrbitre

"Vaja tela, aquesta és la petarda aquella que...."

"Aquest marrec que no duu ni uniforme és àrbitre?"

¿Pares?

millor que no hi entri, perquè cauria sobre ell totes les ires. Tant la dels locals com la dels visitants. L'entrenador intervé, posa una mica d'ordre, i per guanyar-se'l li faran cas.

Potser estic equivocat i ens trobem amb una de les generacions de pares més intel·ligents de la història de l'esport, que actuen sempre amb el reglament de minibàsquet sota el braç i amb el puny de l'altre mà preparat per semblar justícia. Ho dubto, la majoria no en té ni idea. Però el problema es que confonen els reptes: en lloc de preferir un fill que s'integri i s'esforci, que lluiti esportivament, opten per un guanyador nat. I d'aquests hi ha ben poc, i ja es troben en clubs importants. D'aquesta manera es senten part implicada en l'educació del fill, guanyant-se així l'autoritat envers ells. No hauria de ser aquest el sentit de les coses, també nosaltres podríem aprendre dels més petits. De les seves mancances, del seu neguit. El mèrit i l'esforç és principalment dels jugadors. Si al llarg de la setmana estan massa ocupats per atendre als fills, el dia del partit la majoria de pares pateixen una transformació radical i es tornen una barreja de fansextrémistes-agentscomercials. En pocs casos he presenciats dues aficions aplaudint els encerts i animant en les errades d'ambdós equips. Prioritzem massa en la victòria, tant els pares com en els propis entrenadors.

Per desgràcia, ningú els ha explicat als pares quin és el seu paper real: única i exclusivament la d'acompanyant. Hi és aquí on entren els dos màxims responsables: el coordinador tècnic i, en segona instància, el president de l'entitat. Com he dit abans, el coordinador no assisteix i si es troba present no té el valor suficient de corregir l'actitud xenòfoba i barroera dels assistents. I tant com s'estan posant les coses, hauria de ser una de les tasques prioritàries des del primer dia. Eludeixen la qüestió, i la potencien. Potser perquè

les juntes directives estan formades per individus interessats només en l'evolució i la impunitat dels seus propis fills, i no en fomentar valors per a tots els integrants. Actuen aquests com si es tractes d'un AMPA, i el bàsquet és molt més que una autocràcia.

Si aquesta situació l'he viscuda repetidament en preminis i minis, com a entrenador o espectador, quina serà la d'un cadet, doncs, en el futur? Recordo tot tipus d'anècdotes: nens de vuit anys que, engrescats pels pares, reproduïen el mateix filldep... a l'àrbitre, altres que simularan una lesió o que inclús s'alegraran que algú prengui mal, d'altres que aprofitaran la roda de mans per insultar i denigrar (ja fora de partit) a algun contrari, altres que es pixaran i cagaran als vestuaris, o bé pares que inciten en veu alta i públicament a agredir un jugador rival.

"No només formem jugadors, també formem persones". Els hi sona, oi? Doncs, cal posar-ho en pràctica. Potser la Federació no pot fer front tota sola a un problema social i hauria de cercar la complicitat dels clubs que hi participen, però ha d'estudiar urgentment la situació i establir uns criteris fermes (i potser més inquisitoris, per mitjà de sancions més severes). És sabut per tots que la crisi econòmica ha inflat el nombre creixent d'aspirants a àrbitres, però també és sabut per tots que molts d'aquests aprenents a col·legiats desertaran la mateixa temporada per la pressió i el calvari que rebran als camps. Per evitar aquest desencís i aquests episodis desagradables els caps de setmana, depèn de les dues parts implicades (Club i Federació), han d'escollir entre formació o guanys econòmics.

Qualsevol dissabte al vespre, quan torno cap a casa des de qualsevol lloc, em pregunto entristit: On són els educadors? Quins pares?

Joan de la Vega
Ex-entrenador

BÀSQUET.NET

"Recordo tot tipus d'anècdotes: nens de vuit anys que, engrescats pels pares, reproduïen el mateix "fillde..." a l'àrbitre"

"No només formem jugadors, també formem persones.."

Loli “Sugar” Muñoz

Una àrbitre al ring

LA NOSTRA GENT

Loli Muñoz arriba a la cita fent footing. I quan ens veu, al davant del seu gimnàs, corre al nostre costat amb un gran somriure a la seva cara i decideix acabar el seu entrenament per donar inici a l'entrevista.

Des que la conec, sempre l'he vista amb un gran somriure dibuixat, tant dins com fora de les pistes.

He tingut el plaer d'arbitrar en vàries ocasions amb ella i, la Loli, és una àrbitre que et dóna la seguretat suficient com per saber que mentre ella estigui allà, els partits estaran controlats fins al final.

Després de setze temporades al món de l'arbitratge fan que tant jugadors com entrenadors com companys, la respectin i valorin per la seva personalitat i ben fer. Tot i que va començar molt jove, als 17 anys, va veure arbitrar al seu col·legi, una de les que després seria un dels seus referents arbitrals i model a seguir, l'Antonia Gómez Ruf, i li va preguntar sense dubtar-ho, què s'havia de fer per ser àrbitre i gustosament l'Antonia li va donar l'adreça de la federació perquè fes el curs d'àrbitre.

Com a jugadora havia jugat al *Sant Ignasi*, havent-se iniciat en aquest esport al col·legi *Siervas de San José*, que actualment ha desaparegut.

Les seves referències arbitrals sempre han estat les dones àrbitres. Tot i que pensa que hi ha molt bons homes àrbitres de gran èxit i referència al comitè català d'àrbitres, per a ella sempre han estat models a seguir *Pilar Landeira* i *Anna Cardús* per ser les dones àrbitres que han arribat a la màxima categoria nacional amb èxit i, també *Antonia Gómez Ruf* (Internacional en cadira de rodes), *Araceli Mulet* i *Marta Hernando*.

La Loli, “Sugar”, com diu el seu nom artístic, a banda de l'arbitratge té una altra afició dins el món dels esports de contacte, entrena al gimnàs *KO Verdún* i fa competició al més alt nivell, tenint al seu palmarès títols com sotscampiona del món hispà de boxa, campiona del món en diverses modalitats de kick boxing al pes lleuger (Wako Pro, Thai, K1o Full Wako).

Els inicis arbitrals de la Loli han estat iguals que els de molts de nosaltres des del “*uff que faig jo aquí*” del primer partit que et poses l'uniforme fins a sentir les ganes i pensar mentre veus un partit de bàsquet allò de “*podria ser jo qui estigués arbitrant aquest partit*”.

Després d'una estona recuperant l'esma, i de parlar de combats perduts, amb “tongo” arbitral a alemanya i de la seva entrevista al *Canal +* al “Informe Robinson”, enxufem la grabadora i començem oficialment l'entrevista.

Com és la teva relació amb els Jugadors/ Entrenadors d'arreu de Catalunya?

Jo crec que bona, ens coneixem tots desde fa molt temps i dins de la pista ja saben com és el meu comportament i com ha de ser el seu, hi ha respecte mutu.

Quina és la teva relació amb la gent del Comitè d'Àrbitres?

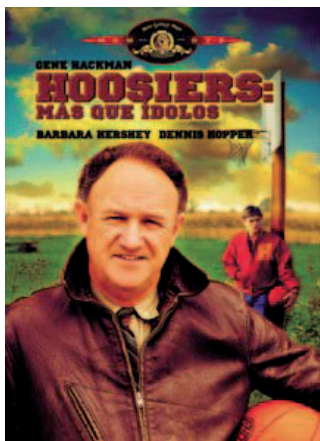
Molt bona, sempre m'he portat bé amb tots tot i saber la meua afició paral·lela al món de l'arbitratge, sempre m'han tractat molt bé i, per això, amb molts esforços, ho intento compaginar de la millor manera possible.

I la relació amb els companys?

És molt bona, de fet, un dels motius pels quals segueixo dins del comitè és pels companys àrbitres i auxiliars de taula que em fan passar molt bones estones, tant dins com fora de les pistes de joc.

“...les seves referències arbitrals sempre han estat les dones àrbitres: Pilar Landeira, Anna Cardús, Antonia Gómez Ruf...”

BÀSQUET AL CINEMA

TÍTOL: Hoosiers - "Best Shot"

GÈNERE: Drama / Esportiu

DURACIÓ: 113 minuts

PAÍS: Estats Units

DATA D'ESTRENA: 1986

DIRECTOR: David Anspaugh

ACTORS: Gene Hackman.....Coach Norman Dale
 Barbara Hershey.....Myra Fleener
 Dennis Hopper.....Shooter
 Sheb Wooley.....Cletus
 Fern Persons.....Opal Fleener
 Chelcie Ross.....George
 Robert Swan.....Rollin

Sinopsi:

La pel·lícula està basada en un fet real succeït el 1954, quan l'Institut Milan, de la petita localitat del mateix nom, va guanyar el campionat estatal d'Indiana de bàsquet. Alguns elements de la pel·lícula són molt propers al que va ocórrer, com l'institut Hickory de la pel·lícula, un centre molt petit en una població rural de l'interior d'Indiana. Ambdues escoles tenien una plantilla de jugadors molt baixos. Ambdós van guanyar la final estatal per dos punts: Hickory va guanyar 42-40 mentre en la vida real Milan ho va fer per 32-30. La cistella decisiva està anotada pràcticament des del mateix punt en ambdues històries, la real i la fictícia, mentre que el pavelló en el qual es desenvolupen els esdeveniments és, en ambdós casos, l'Hinkle Fieldhouse de Indianàpolis.

Nominada a dos Oscars*, aquesta triomfant història sobre l'equip de bàsquet d'un institut que aspira a jugar el campionat de l'estat, porta tal càrrega d'emoció i acció que el farà saltar del seient! Destaca per la seva trepidant fotografia que capta el ritme del joc i les intenses i commovedores actuacions de Gene Hackman, Barbara Hershey i Dennis Hopper. Hoosiers redefineix el cinema d'aquest gènere amb el seu realisme i franquesa que fa creïbles els personatges.

Hackman és Norman Dale, un entrenador de bàsquet que, a causa del seu accidentat passat, es troba amb una última oportunitat; igual com l'equip que pretén entrenar. Malgrat el rebuig que sofreix per part dels jugadors, un antipàtic professor (Hershey) i uns veïns que intenten fer-lo fora, Dale persevera amb una conducta enèrgica i una passió infrangible pel joc. Però guanyar-se a l'equip és només la meitat de la batalla en un món en el qual els equips de petites localitats poden acabar jugant contra rivals de primera...i un foraster oprimat pot aixecar l'orgull de tot un comtat. Com a pel·lícula que reflecteix la societat americana, Hoosiers puntua molt alt.

* Actor Secundari (Hopper) i Banda Sonora Original

Federació Catalana
de Basquetbol

NÚMEROS ANTERIORS ANY 2008

NÚMEROS ACTUALS ANY 2009

LA REVISTA DEL COMITÈ I L'ESCOLA D'ÀRBITRES